

Informace ze zdravotnictví Zlínského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Zlín
31. 8. 2007

1

Tuberkulóza a respirační nemoci - činnost oboru ve Zlínském kraji v roce 2006

*Tuberculosis and Diseases of the Respiratory System - Activity in Branch
in the Zlínský region in 2006*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí ve Zlínském kraji v roce 2006 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče v nemocnicích a léčebnách TBC a respiračních nemocí.

Summary

Information on health service activity in the branch of tuberculosis and diseases of the respiratory system in the Zlínský region in 2006 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospitals and institutes for TB and respiratory diseases.

Podkladem pro zpracování dat byl výkaz A (MZ) 1-01 vyplněný odděleními (pracovišti) oboru tuberkulóza a respirační nemoci (TRN). Údaje o lůžkové části byly čerpány z výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu a jeho využití. Tyto výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování na rok 2006. Zpracované údaje vychází ze skutečného sběru dat, který činil 100 %. Pro výpočet relací na počet obyvatel byly použity údaje Českého statistického úřadu.

IZK o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí v kraji v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Informace je doplněna mapkou, která znázorňuje rozložení zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní a lůžkovou péči.

Ambulantní péči v oboru TRN zajišťovalo stejně jako v minulém roce 16 zdravotnických zařízení a pracovišť, ve kterých pracovalo 17,50 lékařů (16,80 v roce 2005) a 36,36 (38,88 v roce 2005) zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD), v přepočteném počtu vč. smluvních pracovníků. Relace lékařů na 100 tisíc obyvatel činí 3,0 v kraji (ČR 3,2). Počtem lékařů zůstává nejlépe zabezpečen okres Zlín 3,5 lékařů, naopak okres Uherské Hradiště počtem lékařů 2,1 a okres Kroměříž počtem 2,9 nedosahuje krajské ani republikové hodnoty. V ordinacích TRN bylo v průběhu roku provedeno 111 266 (112 267 v roce 2005) ošetření, přičemž v průměru na jednoho lékaře připadlo 6 358 (6 683 v roce 2005) ošetření (ČR 6 163).

Nejvytíženější byli lékaři v okrese Uherské Hradiště a Zlín. Z celkového počtu ošetření připadlo 5,1 % na očkování BCG. Toto očkování se provádělo z 89 % v ordinacích ambulantních částí lůžkových zařízení a bylo provedeno u 5 714 osob (5 615 v roce 2005). Nejpočetnější skupinu očkovaných tvořily děti ve věku 11 let (82 %). Komplikace po vakcinaci nastaly ve 20 případech (0,4 %).

Na ambulantních pracovištích bylo pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí dispenzarizováno celkem 30 532 osob, podíl žen činil 45 %. V přepočtu na 10 tisíc obyvatel byl celkový počet dispenzarizovaných v kraji o 1,8 % nižší než v ČR (527,05). Děti ve věkové skupině 0-19 let se podílely na celkové dispenzarizaci 0,4 % a osoby nově přijaté 8,4 %. Nejčastější příčinou dispenzarizace, stejně jako v loňském roce, byla chronická obstrukční plicní nemoc, což představovalo téměř 47 % (244 případů na 10 tisíc obyvatel). Další nejčastější příčinou dispenzarizace ve 26 % bylo astma bronchiale (132 případů na 10 tisíc obyvatel) a zánětlivé onemocnění plic v 10 % (50 případů na 10 tisíc obyvatel).

Ambulantní pracoviště TRN evidovala celkem 4 847 (5 112 v roce 2005) osob se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou nebo jinou mykobakterií. Děti ve věkové skupině 0-19 let tvořily 5,4 %. Dále byly sledovány osoby se zvýšeným rizikem onemocnění plicní rakovinou (6 121 osob). Tuto skupinu tvořilo 5 861 kuřáků s vysokým konzumem cigaret, 115 osob s dysplastickými buňkami ve sputu a 145 osob s profesionální expozicí kancerogenů.

Lůžková péče byla pacientům poskytována na 4 odděleních nemocnic, z celkových 43 v ČR, s průměrným počtem 110,00 lůžek v kraji (120,00 v roce 2005). Hospitalizováno bylo 2 329 pacientů (ČR 38 392), průměrná ošetrovací doba dosáhla 10,1 dne (ČR 10,7 dne).

Péči v oboru poskytovala, a to především pro psychicky nemocné pacienty, také Psychiatrická léčebna v Kroměříži. Lůžkové pracoviště TRN při infekčním oddělení disponovalo 18 lůžky a bylo na nich hospitalizováno 45 pacientů s průměrnou ošetrovací dobou 119,1 dne. Během čtvrtého čtvrtletí došlo k uzavření pracoviště, což se projevilo poklesem některých ukazatelů proti roku 2005 (využití lůžek ve dnech, počet hospitalizovaných). Celkový počet plicních oddělení v odborných léčebných ústavech v ČR k 31. 12. 2006 činil 21, průměrný počet lůžek 1 731,73, hospitalizováno bylo 11 953 pacientů s průměrnou ošetrovací dobou 37,7 dne.

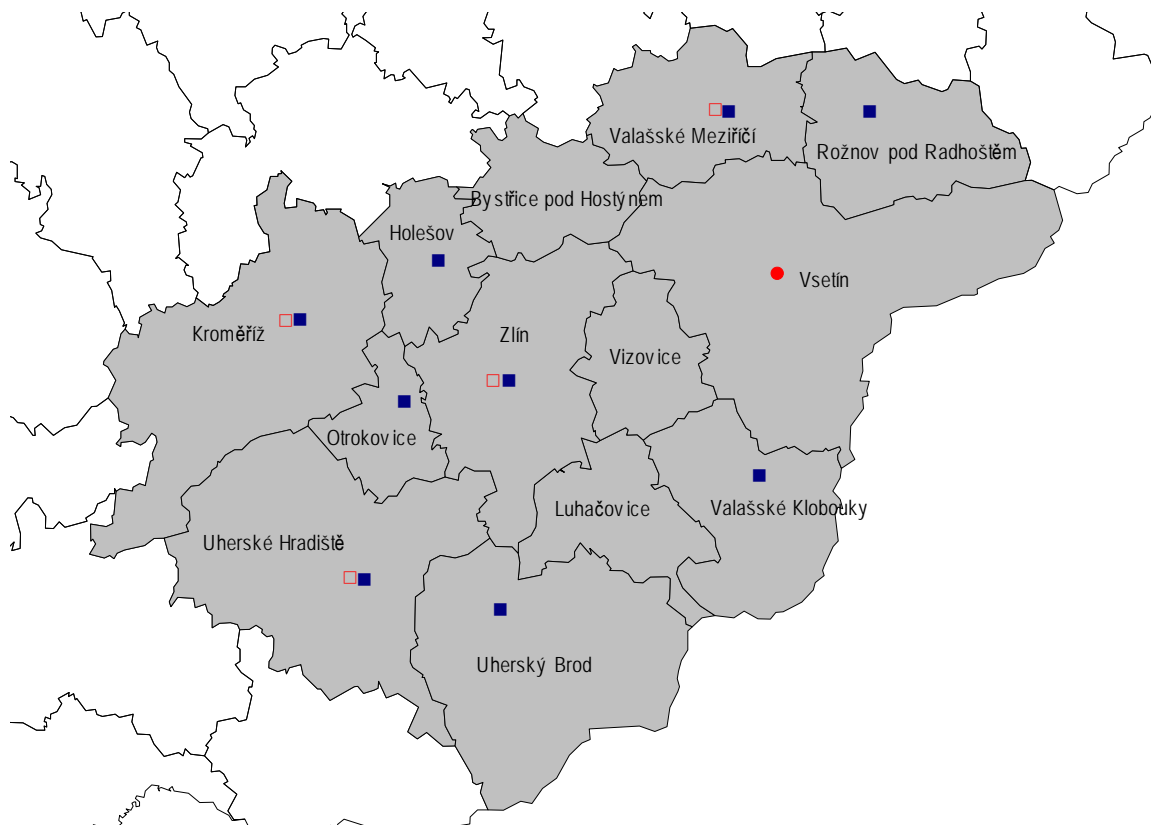
Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů

Zpracovala: Jana Hřibová
ÚZIS ČR, Zlínský krajský odbor
P.O.BOX 202, Areál OC Zlín, a.s. - 12. budova
760 01 Zlín
telefon: 577 522 180, e-mail: berkova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

**Sít' zdravotnických zařízení Zlínského kraje
poskytujících ambulantní péči
v oboru tuberkulóza a respirační nemoci dle ORP ¹⁾**

- - sídlo ambulantního zařízení
- - sídlo lůžkového zařízení
- - sídlo lůžkového zařízení poskytující ambulantní péči

¹⁾ správní obvod obce s rozšířenou působností

Zlín - název správního obvodu obce s rozšířenou působností

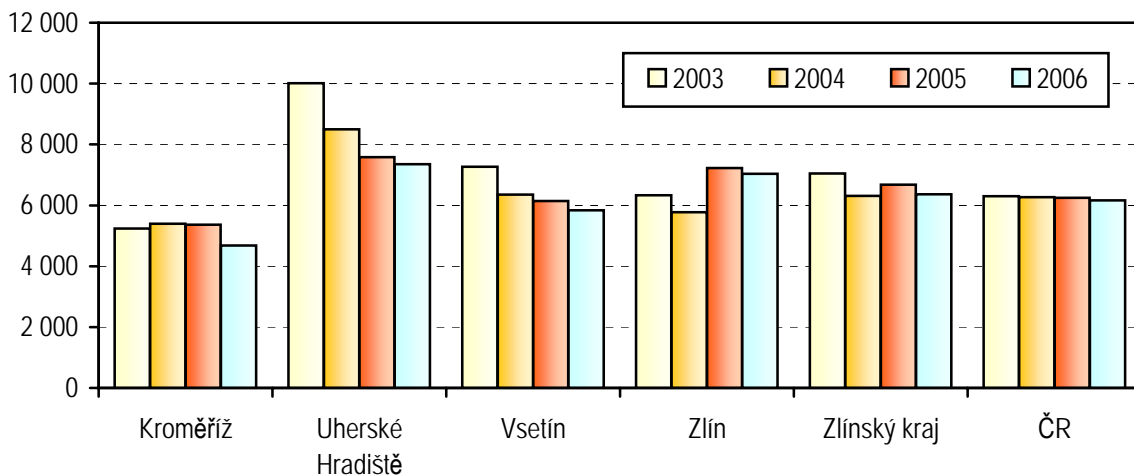
Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči dle druhu zdravotnických zařízení a dle území

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	skladba lékařů v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho očkování BCG	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
dle poskytovatele péče								
Ambulantní část lůžkových ZZ	6	8,00	45,71	24,76	49 996	5 091	44,93	6 249,5
Samostatné ordinace lékařů specialistů	10	9,50	54,29	11,60	61 270	623	55,07	6 449,5
Zlínský kraj	16	17,50	100,00	36,36	111 266	5 714	100,00	6 358,1
dle území (okresu)								
Kroměříž	5	3,10	17,71	5,00	14 511	739	13,04	4 681,0
Uherské Hradiště	2	3,00	17,14	8,00	22 051	1 460	19,82	7 350,3
Vsetín	4	4,60	26,29	9,71	26 864	1 459	24,14	5 840,0
Zlín	5	6,80	38,86	13,65	47 840	2 056	43,00	7 035,3
Zlínský kraj	16	17,50	100,00	36,36	111 266	5 714	100,00	6 358,1
Česká republika	308	334,08	x	636,62	2 058 918	103 635	x	6 162,9

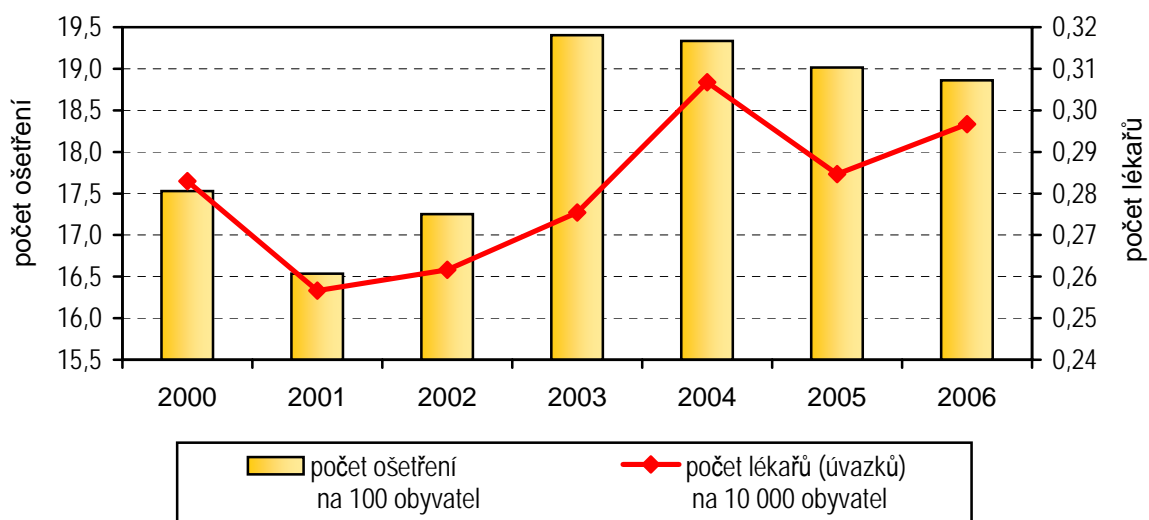
¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

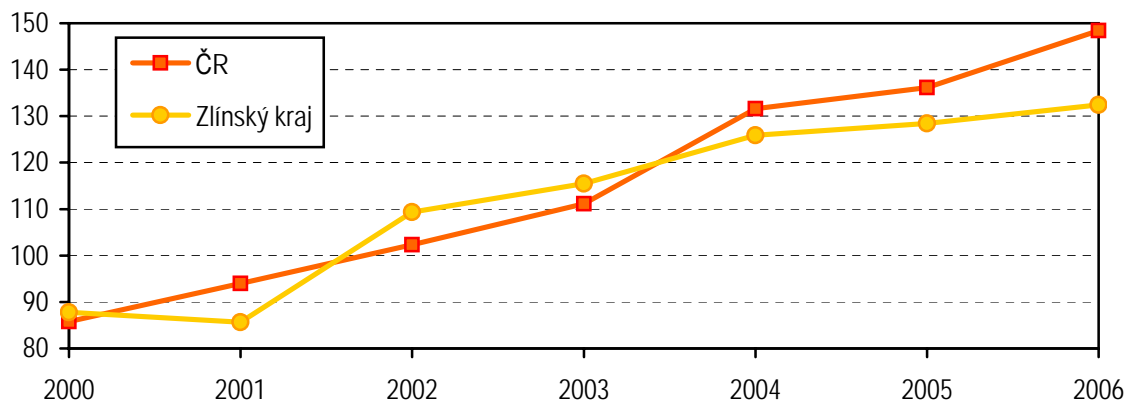
Počet ošetření - vyšetření na lékaře v letech 2003 - 2006

Počet ošetření a počet lékařů v oboru TBC a respiračních nemocí v letech 2000 - 2006

Počet dispenzarizovaných pacientů pro astma bronchiale na pracovištích TRN na 10 000 obyvatel v letech 2000 - 2006

Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění

Onemocnění (diagnóza MKN-10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	kraj						ČR na 10 tis. obyvatel
	celkem	z toho				na 10 tis. obyvatel	
		ženy	děti (0-19 let)	nově přijati ¹⁾ muži	nově přijaté ¹⁾ ženy		
Zhoubné novotvary DÚ ověřené cytologicky nebo histologicky (C33, C34.0-9, C39.9)	586	142	-	155	39	9,93	17,48
Neověřené zhoubné novotvary DÚ	56	23	-	6	2	0,95	1,67
Nezhoubné novotvary DÚ (D14.2-4, D19.0)	303	153	-	9	7	5,14	4,22
Zánětlivá onemocnění plic (J12-J18, J85.0-2)	2 935	1 338	21	349	259	49,76	42,55
CHOPN (chronická bronchitis, emfyzém) (J41.0-8, J42, J43.0-9, J44.0-9)	14 408	6 019	22	483	319	244,27	244,00
stadium 0 - rizikové	3 603	1 820	-	141	120	61,08	51,01
stadium 1 - lehké	4 330	1 929	21	121	92	73,41	58,51
stadium 2 - střední	3 783	1 306	1	163	81	64,14	76,26
stadium 3 - těžké	1 796	706	-	39	20	30,45	43,06
stadium 4 - velmi těžké	896	258	-	19	6	15,19	15,16
Asthma bronchiale (J45.1-9, J46)	7 813	4 237	76	317	329	132,46	148,43
stupeň 1 - intermitentní	3 104	1 707	37	145	145	52,62	37,12
stupeň 2 - lehké perzistující	2 686	1 422	34	110	123	45,54	52,57
stupeň 3 - středně těžké perzistující	1 410	768	3	45	44	23,90	46,17
stupeň 4 - těžké perzistující	613	340	2	17	17	10,39	12,58
Bronchiectázie (J47)	377	171	-	23	11	6,39	4,85
Sarkoidóza (D86.0,2)	879	527	-	31	27	14,90	8,27
Pneumokoniózy (J60-J66)	518	13	-	14	4	8,78	13,41
Difuzní plicní fibrózy a alergická alveolitis (J67.0-9, J84.0-9)	363	148	-	27	20	6,15	6,61
Nenádor.onemocnění pohrudnice (J86-J94)	808	283	-	23	13	13,70	8,23
Nemoci plicního oběhu a následky oběhových změn (I26-I28)	429	197	-	27	25	7,27	7,05
Jiná netuberkulózní onemocnění DÚ se závažným průběhem (J68-J80, J96.0-9, J98.0,4,6-9)	1 057	440	-	18	19	17,92	20,27
Celkem	30 532	13 691	119	1 482	1 074	517,63	527,05

¹⁾ Nově zjištěná onemocnění (poprvé v životě pacienta)

Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou a plicní rakovinou dle území

Území, okres	Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou				Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou
	skupina R1 ¹⁾		skupina R2 ²⁾		
	celkem	z toho děti (0-19 let)	celkem	z toho děti (0-19 let)	
Kroměříž	557	1	94	9	2 333
Uherské Hradiště	661	-	121	7	2 060
Vsetín	585	3	735	170	118
Zlín	1 505	15	589	55	1 610
Zlínský kraj	3 308	19	1 539	241	6 121
ČR	34 268	212	29 146	2 652	141 307

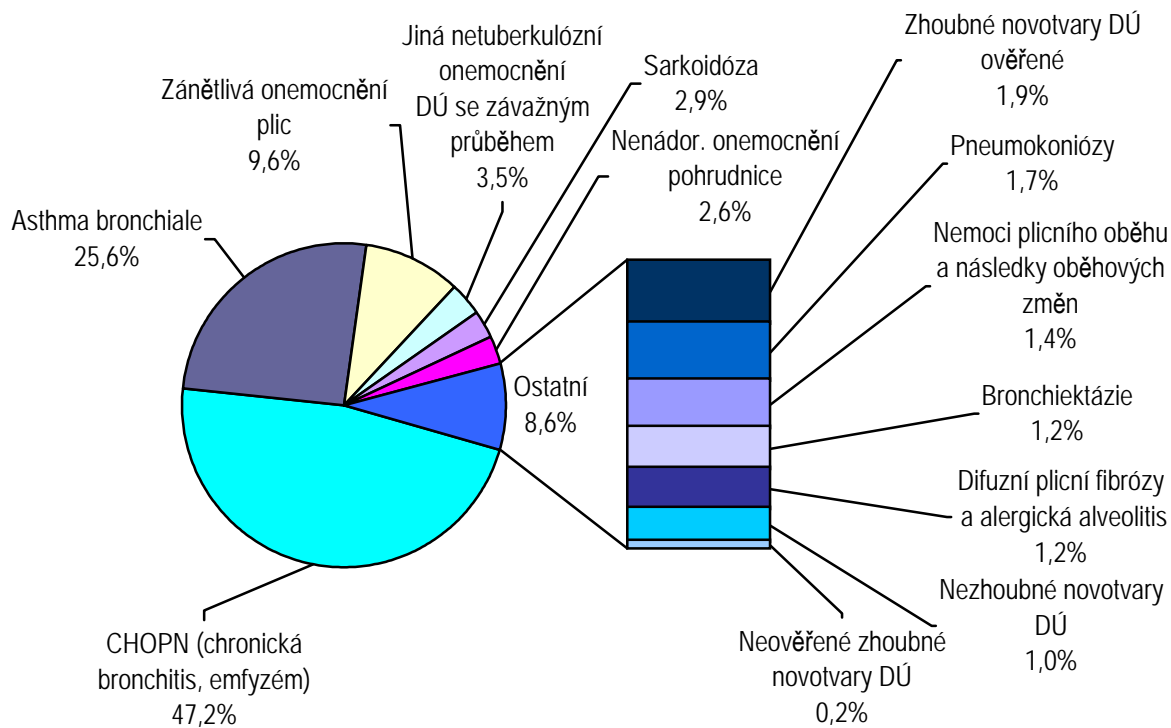
¹⁾ Skupina R1 - do této skupiny přearazují osoby ze skupiny P II (resp. přearazené z P I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriózu dýchacího ústrojí), nebo M II (resp. přearazené z M I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriózu mimo dýchacího ústrojí) jestliže :

- mají závažné přidružené nemoci
- mají závažné přidružené podmínky
- mají rozsáhlé zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakteriózy

²⁾ Skupina R2 - do této skupiny se zařazují osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakteriózou

³⁾ Osoby s dysplastickými buňkami ve sputu, osoby s profesionální expozicí kancerogenů a kuřáci s vysokým konzumem cigaret

Struktura dispenzarizovaných pacientů pro vybrané diagnózy

Využívání lůžkového fondu plicních oddělení nemocnic a odborných léčebných ústavů (OLÚ) a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice		OLÚ	
	kraj	ČR	kraj ⁴⁾	ČR
Počet oddělení	4	43	-	21
Počet pracovníků ¹⁾				
lékaři	9,76	188,54	-	73,70
ZPBD ²⁾ celkem	28,00	587,81	-	373,22
sestry ²⁾ u lůžka	27,00	548,06	-	332,61
ZPOD ²⁾	8,00	177,92	-	108,90
Průměrný počet lůžek	110,00	1 608,56	20,38	1 731,73
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	64,6	1 124,9	14,7	1 235,2
na 1 lékaře	6,6	6,0	x	16,8
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	2,4	2,1	x	3,7
Počet lékařů na 100 lůžek	8,87	11,96	x	4,27
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	25,45	37,30	x	21,65
Počet hospitalizovaných	2 329	38 392	45	11 953
Nemocniční letalita	51,9	80,4	307,7	53,5
Využití lůžek ve dnech	214,2	255,3	262,9	260,3
Průměrná ošetrovací doba	10,1	10,7	119,1	37,7
Prostoj lůžek ³⁾	1,8	2,9	15,8	9,2

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

⁴⁾ OLÚ kraj - jde o pracoviště TRN při infekčním odd.

Seznam nemocnic s plicním oddělením v kraji:

Krajská nemocnice T. Bati a.s., Zlín

Kroměřížská nemocnice a.s.

Uherskohradištská nemocnice a.s.

Nemocnice Valašské Meziříčí a.s.

Seznam OLÚ s plicním oddělením/pracovištěm v kraji:

Psychiatrická léčebna v Kroměříži